

Gelukkig hebben we sinds 1 jan. 1980 een nieuwe secretaris: S.A.v.d.Oever, Van Panhuysstraat 34 2203 JR Noordwijk. Welkom Simon !

De jeugdclub heeft moeilijke tijden gekend tijdens de ziekte van Dick Passchier. Margreet Vink heeft de jeugdclub fantastisch draaiende weten te houden met assistentie van Mart Gielen, Wim Baalbergen, Hein Verkade e.a.

De samenwerking met de Jeugd Natuurwachters in Sassenheim is dit jaar nog groter geworden.

Joke Martens doet iedere vrijdagmiddag iets aan natuur op een Basisschool in de wijk Poelpolder in Lisse. Bij de voorbereiding krijgt ze hulp van Anneke van Galen. Ze heeft een natuurtuin aangelegd bij de school, naar ontwerp van Dick Hoek. Tijdens het zomerkamp van de zesdeklassers in Vogelenzang heeft de I.V.N. afdeling Noordwijk e.o. een kruidenmiddag verzorgd. Frans v.d.Berg had een leuke wandeling uitgezet en Joke, Anneke, Toos, Joop en Margreet hebben er een zeer geslaagde middag van gemaakt. De brandnetelsoep, kruidkoek en kruidenthee vielen echt in de smaak.

Er is een Voorjaarspad in de Noordduinen uitgezet en uitgegeven. De verkoop loopt goed. Onze nieuwe penningmeester Jos Eeman is erg blij met deze inkomsten. Financieel draaien we goed. We hebben twee verkoopavonden gehad in het Bollenbad, 'n stand op de Boven-Volta-markt en ook op de tentoonstelling in september is er goed verkocht.

Door de belangeloze medewerking van velen is de tentoonstelling een succes geworden. Ik vind een woord van hulde aan Wim Baalbergen voor de opzet en de voorbereiding hier wel op zijn plaats.

Toos Bom en Frans v.d.Berg hebben 2 oktober een wandeling verzorgd in de A.W.-duinen voor vrouwen (huisvrouwen) uit Aarlanderveen. Frans had weer een mooi pad uitgezet. Later heeft Dick Passchier een dia-avond verzorgd in Aarlanderveen en heeft Toos eventjes voor f 120,- materiaal verkocht.

Onze natuurwandelingen zijn in het afgelopen jaar goed bezocht. Versterkt met enige nieuwe leden zijn we daarom het nieuwe jaar vol goede moed begonnen.

Hier volgt nog een lijstje van de Natuurwandelingen van de IVN afdeling voor 1980:

27 jan.	: Strand- en duinwandeling. Deze wandeling is inmiddels al geweest. Goede opkomst en prachtig weer!
17 febr.	: Bronsgeest, aanvang 14.00 uur.
16 maart	: Noordduinen, aanvang 14.00 uur.
13 april	: A.W.duinen, ingang De Zilk, ook weer om 14.00 uur.
11 mei	: Noordduinen. Start om 14.00 bij de kennel aan de Duinweg.
15 juni	: Noordduinen. Start om 14.00 bij het parkeerterrein Duindamse Slag.
16 juli	: Avondfietstocht. Start om 19.00 op het Wantveld.

J.A.M.de Groot-Beelen.

IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN IVN

De activiteiten van onze vereniging landelijk gezien.

Ieder jaar geeft het Contactorgaan voor Vogelstudie van de K.N.N.V. (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) een verslag uit over de activiteiten van de natuur- en/of vogelbeschermingsverenigingen in Nederland.

Het aantal verenigingen dat in 1978 met de natuur- en/of vogelbescherming zich bezig hield, was 125. Van deze verenigingen hadden er 59 gereageerd om een verslag van hun activiteiten aan het Contactorgaan uit te brengen.

Als je zo'n rapport voor je krijgt, dan stel je voor jezelf een aantal vragen. Wijken de activiteiten van andere verenigingen veel af van de activiteiten van onze eigen vereniging? Zijn er dingen die onze vereniging niet of nauwelijks doet? Zijn er bepaalde ideeën die eventueel overgenomen zouden kunnen worden?

Na bestudering van het rapport zijn toch wel bepaalde conclusies te trekken. Alvorens de activiteiten van onze vereniging te toetsen aan de activiteiten van de verenigingen die in het verslag worden genoemd, eerst wat algemene opmerkingen.

Allereerst het aantal leden/donateurs. Hieronder volgt een overzicht van de grootte van de verenigingen, voorzover in het verslag hun ledenaantal is genoemd.

aantal leden/ donateurs	aantal verenigingen
tot 100	21
100 - 200	10
200 - 300	2
300 - 400	3
400 - 500	4
boven 500	4
	tot. 44

Bijna 50% van de verenigingen heeft minder dan 100 leden/donateurs. Noordwijk met bijna 500 leden/jeugdleden/donateurs slaat geen gek figuur en mag best een middelgrote vereniging worden genoemd.

Uit het verslag komt naar voren dat slechts een gering percentage van het ledenbestand actief met de natuur- en /of vogelbescherming bezig is. Verenigingen met minder dan 100 leden hebben naar verhouding de meeste actieve leden. Het is een feit dat de z.g. actieve kern niet of nauwelijks verandert bij een stijgend ledental.

Enerzijds is het leuk veel leden te hebben; men kan op de steun rekenen van een grote achterban bij bepaalde acties. Anderzijds betekent een groot ledenbestand een extra belasting van de actieve leden: ledenadministratie, contributie-inning, administratie abonnementen "Vogeljaar", typen, stencilen, nieten en bezorgen van het verenigingsblad, enz. enz. Zonder meer kan worden gezegd, dat veel tijd aan dergelijke zaken wordt besteed. Aan het z.g. veldwerk kan steeds minder worden gedaan. U moet niet vergeten dat juist dit veldwerk voor velen een belangrijke hobby is.

Dit is de keerzijde van een middelgrote vereniging. De rompslomp eromheen en de relatief kleine actieve kerngroep die daar voor op draait.

Kleine verenigingen kennen deze belasting niet of nauwelijks en men ziet dat juist deze verenigingen enorm actief zijn. Dat blijkt duidelijk uit het verslag.

Gesteld kan worden dat de activiteiten van een vereniging nauw verband houden met de grootte van de actieve kern. De activiteiten houden geen of weinig verband met de grootte van de vereniging.

Uit het verslag valt verder op te maken dat alle groepen zich bezig houden met de natuur naast de deur. Het is vaak een zeer plaatsgericht gebeuren.

Activiteitenonderzoek

Om de activiteiten van onze vereniging te kunnen toetsen aan wat er in den lande gebeurt, zijn onze activiteiten eerst op een rijtje gezet. Bij vergelijking zal af en toe een kritisch geluid niet ontbreken, maar ik vind dat het leveren van kritiek moet kunnen in een actief draaiende vereniging.

1. Broedvogelinventarisaties
2. Nestkastcontrole
3. Planteninventarisaties
4. Organiseren van excursies
5. Leden- en contactavonden

6. Uitgeven van een verenigingsblad
7. Wintervoeding
8. Vogeltrektellingen
9. Organiseren van cursussen, lezingen e.d.
10. Activiteiten Jeugdclub
11. Activiteiten met betrekking tot bestemmingsplannen e.d.
12. Controle padden
13. Organiseren van tentoonstellingen, aanwezig zijn met een stand bij evenementen
14. Uitgeven van voorlichtingsmateriaal, natuurwandelingen, strandgidsen, e.d.
15. Meedoen aan landelijke of provinciale acties.

ad.1 Broedvogelinventarisaties.

Alle verenigingen doen aan broedvogelinventarisaties, waarbij de ene vereniging verder gaat dan de andere qua manier van inventariseren. Een paar verenigingen hebben zich op bepaalde soorten gespecialiseerd, b.v. roofvogels. In Noordwijk worden de Noordduinen, De Blink, een gedeelte van de A.W.-duinen, Offem en Nieuw Leeuwenhorst geïnventariseerd. Oud Leeuwenhorst, de polders en de Zuidduinen kunnen door gebrek aan mankracht niet worden gedaan.

ad.2 Nestkastonderzoek.

Practisch alle verenigingen doen aan nestkastonderzoek. Ook hier weer in soms zeer uitgebreide zin. Niet alleen kasten voor mezen e.d., maar ook kasten voor torenvalken, uilen, vliegenvangers; nestpijpen voor ijsvogels en oeverzwaluwen, vlotjes voor zwarte sterns enz. worden gemaakt.

De meeste verenigingen noemen het aantal nestkasten niet, dat door hen wordt gecontroleerd, schoongemaakt, hersteld of vernieuwd. Drie verenigingen hebben de controle over meer dan 600 kasten, terwijl een vereniging het beheer heeft over meer dan 1500 kasten. Als je de overige activiteiten van deze verenigingen bekijkt, vraag je je toch wel af waar ze de tijd vandaan halen om dit allemaal te doen.

Noordwijk steekt hier schril bij af. Het aantal kasten dat door onze vereniging wordt gecontroleerd, is van weinig betekenis en is ondergebracht als activiteit van de jeugdgroep. Een aantal jaren geleden zijn wat kasten opgehangen in Oud-Leeuwenhorst. Controle heeft de laatste jaren niet plaatsgevonden. Ook de geplaatste, torenvalkkasten worden niet meer gecontroleerd.

ad.3 Planteninventarisaties.

Door weinig verenigingen wordt hier iets aan gedaan. Voor de zuivere vogelbeschermingsgroepen ligt het inventariseren van planten buiten hun activiteiten. Een vereniging die "natuur" in zijn naam voert, doet soms wat aan dit soort inventarisatiewerk.

ad.4 Organiseren van excursies.

Alle verenigingen zijn actief op dit gebied, waarbij de ene zich meer uitslooft dan de andere. Verenigingen met 10 of meer (zelfs 17 ex. per jaar) per jaar, zijn geen uitzondering. Alleen de meer gespecialiseerde verenigingen houden relatief weinig excursies. Dit zijn eigenlijk alleen maar doe-verenigingen.

Noordwijk zit wat de organisatie van excursies betreft wel onder het gemiddelde. Nu is het organiseren van excursies naar plaatsen buiten de woonplaats een tijdrovende bezigheid. Excursies binnen de woonplaats is een zaak die zoveel mogelijk aan de afd. Noordwijk van het I.V.N. wordt overgelaten. De samenwerking met deze afdeling is bijzonder goed.

ad.5 Leden- en contactavonden

Alle verenigingen houden leden- en contactavonden. De benaming van vooral de contactavonden is bij iedere vereniging weer anders. In ieder geval bedoelt men bij contactavonden de samenkomst van de actieve kern. Bij ons heet deze bijeenkomst de waarnemersvergadering, welke maandelijks gehouden worden. De laatste tijd krijgen ze meer het karakter van leden/waarnemersvergadering.

ad.6 Uitgeven van een verenigingsblad

Alle verenigingen zetten hun activiteiten op papier. De leden/donateurs krijgen de mededelingen door middel van een echt blad, zoals de "Strandloper" of als rondschrijven. Minimaal verschijnt een dergelijk blad 3 à 4 keer per jaar en maximaal 10 keer per jaar.

Uitbreiding van de "Strandloper tot b.v. 6 x per jaar is nauwelijks haalbaar. Het is al moeilijk om kopy los te branden voor een blad dat eens in de 3 maanden verschijnt. Ook het leggen en nieten van het blad kost veel inspanning. Alle afspraken ten spijt is een klein aantal actieve leden elke drie maand een lange avond hiermee bezig. Een vernieuwde redactie heeft de taak overgenomen. Dat was nodig. Door te lang aanblijven van redactieleden ontstond een zekere verstarring. Vers bloed en nieuwe ideeën moeten de Strandloper weer bloeiend maken. Dat is een goed draaiende vereniging eigenlijk wel verplicht aan zijn leden en donateurs.

ad.7 Wintervoeding.

Alle verenigingen doen in slechte tijden aan wintervoeding. In Noordwijk wordt de wintervoeding georganiseerd en gefinancierd door de Stichting Vogelasiel "Noordwijk".

ad.8 Vogeltrektellingen

Alle verenigingen doen aan trektellingen. Ook hier treed weer specialisatie op, b.v. alleen tellen van roofvogels, kraanvogels, ganzen e.d.

De vogeltrektelling in Noordwijk stelt weinig voor. In de (herfst)trektijd wordt er wel regelmatig op zaterdagmorgen waargenomen. Dit beperkt zich echter tot een paar uur. Verder wordt er in de week niet waargenomen. Een aantal jaren geleden is geprobeerd de trektellingen uit te breiden tot de hele zaterdag. Door gebrek aan mankracht kon dit niet worden gerealiseerd.

De trektellingen worden wel genoteerd, maar verder gebeurt er niets mee. Het is mogelijk dat mede hierdoor de animo om te gaan tellen, sterk is verminderd.

Uit het verslag is niet op te maken, hoe anderen hun tellingen organiseren. Over tijdsduur, frequentie e.d. wordt niets gezegd.

ad.9 Organiseren van cursussen lezingen e.d.

Veel verenigingen organiseren cursussen en lezingen. Uit het verslag is op te maken dat er in den lande toch wel veel belangstelling bestaat voor natuurscursussen.

De in het verleden door onze vereniging georganiseerde natuurscursussen werden ook goed bezocht. De organisatie en voorbereiding om goed beslagen ten ijs te komen, vergt enorm veel tijd. Daar ontbreekt het de actieve kern helaas nog wel eens aan.

In 1980 zal overigens weer een natuurscursus georganiseerd worden.

ad.10 Jeugdclub.

Een klein aantal verenigingen heeft een jeugdafdeling. Veel verenigingen die geen eigen jeugdafdeling hebben, organiseren wel bepaalde acties voor de jeugd.

De meeste verenigingen zijn het er wel over eens dat jong geleerd, oud gedaan is. Uit de jeugd zal tenslotte de nodige aanvulling van de actieve kern moeten komen.

We mogen ons gelukkig prijzen dat we zo'n bloeiende en actieve jeugdclub hebben.

ad.11 Activiteiten m.b.t. bestemmingplannen e.d.

Veel verenigingen voeren actie met betrekking tot ingrepen in natuur en milieu. Deze acties zijn erg plaats gericht. Naar mijn gevoel zijn veel verenigingen door zo'n plaatselijke actie ontstaan. Als het ware uit noodzaak geboren om actie te kunnen voeren tegen bepaalde plannen van (vooral de lagere) overheid.

In onze vereniging is bestudering van bestemmingsplannen nooit goed van de grond gekomen. Allereerst is een beetje kennis van taken zeker nodig en, wil men het goed doen, dan kan het een tijdrovende bezigheid zijn. Hier in Noordwijk hebben we de boot (nog) niet gemist, maar over bestemmingplannen van onze buurgemeenten Voorhout, Rijnsburg, Katwijk en Noordwijkerhout, weten we niets.

De grens met b.v. Noordwijkerhout ligt op een steenworp afstand ten noorden van de Northgodreef. Dat gebied is wat ligging betreft, nauw betrokken bij Noordwijk-binnen. Over wat daar gaat gebeuren weten we niets. Dat is een manco. We weten het, het ontbreekt ons aan mankracht. We hopen dat Kritisch Noordwijk ook op dat gebied actief blijft.

ad.12 Padden controle.

Eén vereniging in het verslag doet aan paddenbescherming.

In Noordwijk worden ieder jaar langs de Vogelaaarsdreef in de afzetting kisten geplaatst, waarin de padden gevangen worden. Deze kisten worden dagelijks geleegd.

Wat overgezet is, wordt genoteerd, maar verder gebeurt er niets mee. Een lid van onze vereniging had op zich genomen de neerslag en de temperatuur in de trektijd te noteren, doch in het eerste jaar zijn deze gegevens kwijt geraakt. Het jaar daarop waren regenmeter en maximum/minimum thermometer verdwenen.

Tussen neerslag, temperatuur en paddentrek bestaat een duidelijke relatie. Om eventueel met planen te komen, de weg in de trektijd tijdelijk af te sluiten, zal over deugdelijke en harde cijfers beschikt moeten worden. Deze cijfers zijn niet aanwezig en de plannen om de weg af te sluiten, kunnen we wel vergeten. Misschien dat via het KNMI de gegevens over neerslag en temperatuur in de omgeving van Noordwijk verkrijgbaar zijn. Deze gegevens zullen dan door iemand moeten worden opgevraagd.

ad.13 Organiseren van tentoonstellingen, bij evenementen aanwezig zijn.

Veel verenigingen doen iets aan dit soort activiteiten. Onze vereniging kan met trots terugzien op een druk bezochte en goed georganiseerde tentoonstelling. Ok bij diverse festiviteiten was de vereniging met een stand aanwezig: Boven-Volta-markt, zwemvierdaagse.

ad.14 Uitgeven voorlichtingsmateriaal.

Er zijn weinig verenigingen die in samenwerking met de VVV iets organiseren. Onze vereniging werkt wel samen met de VVV en geeft in samenwerking met de Evenementencommissie een Natuurwandeling in de Noordduinen uit, en een strandgids. Wandeling en gids zijn tevens in het Duits vertaald. Aan een natuurgids met wandel- en fietsroutes wordt gewerkt. Onderzocht zou moeten worden, of de samenwerking met de VVV verder uitgebouwd kan worden.

ad.15 Meedoen aan landelijke en/of provinciale acties.

Bijna alle verenigingen doen mee als er medewerking gevraagd wordt voor een landelijke of provinciale actie. Onze vereniging heeft meegedaan aan:

- inventarisatie t.b.v. het Atlasproject
- inventarisatie voor de Avifauna West-Nederland
- goudplevierentelling
- transecttellingen op het strand
- wintertelling.

Dat waren de acties van onze vereniging gezet tegenover de gezamenlijke Nederlandse verenigingen.

Zijn er nog activiteiten die voor andere verenigingen belangrijk zijn en voor ons niet? Die zijn er zeker, door hun plaatsgebonden karakter. B.v. het schoonmaken van vennen, beschermen van mispels, ganzentellingen, beschermen van ganzenpleisterplaatsen. In het nu nog volgende rijtje zouden misschien nog aardige suggesties voor onze vereniging kunnen zitten.

Telling van watervogels

In Noordwijk is te weinig open water voor deze tellingen. De Club van Zeetrekwaarnemers telt de vogels over zee. Dat gebeurt ook door leden hier in Noordwijk.

Ringen van vogels

Diverse keren is er door ons een ringvergunning aangevraagd, maar in het westen van het land zijn ringstations voldoende.

Knotten van wilgen

Het aantal knotwilgen is minimaal.

Noteren aankomstdata zomergasten

De belangstelling van de leden was in 1978 minimaal. Besloten werd dan ook voorlopig met 't verzamelen van deze gegevens te stoppen. Jammer, omdat een paar jaar geleden net een onderzoek naar de aankomstdata van zomergasten landelijk was opgezet.

Noteren van veldwaarnemingen

Alle verenigingen houden er een archief op na, waarin de veldwaarnemingen worden genoteerd. De veldwaarnemingen lijden in Noordwijk een kwijnend bestaan. Het zijn iedere keer dezelfde mensen die met waarnemingen aan komen dragen.

Nestbeschermers aanbrengen voor vogels

De polder wordt door onze vereniging niet geïnventariseerd wegens gebrek aan mankracht. Het zou een goede zaak zijn eens te onderzoeken of b.v. in de polder Hoogeweg nestbe-

veiliging nodig is. Dat in dit weidegebied nesten door koeien vertrapt worden, is haast wel zeker.

Surveilleren in natuurgebieden

Of dit ook door onze vereniging gedaan zou moeten worden, is, gezien de beperkte mankracht niet goed denkbaar.

Vogelasiel

Vrij veel verenigingen beschikken over een vogelasiel of doen op een andere manier aan vogelrevalidatie. In Noordwijk is deze activiteit geheel afgestoten naar een aparte stichting, n.l. Stichting Vogelasiel "Noordwijk". De samenwerking tussen "moeder" en "dochter" is zeer goed te noemen.

Aanleggen en onderhoud van drinkvijvers

Ik dacht dat dit voor Noordwijk van weinig belang is. De vogels hoeven niet zo heel ver te vliegen om in de polder over voldoende drinkwater te beschikken. Of er voldoende drinkwater in de duinen is voor de andere dieren, zou moeten worden onderzocht.

Weidevogelinventarisatie

Verenigingen met veel polders (vooral weiland) doen hier veel aan. In Noordwijk, met relatief weinig weiland (voornamelijk de polder Hoogeweg) wordt niet geïnventariseerd. Dat is jammer, omdat we over weidevogels slechts globaal cijfers bezitten.

Draadslachtoffers

Hoogspanningsmasten komen in Noordwijk niet voor.

Wel nut zou hebben een onderzoek naar dode vogels op het strand, zoals dat in vroeger jaren werd gedaan.

Inventariseren van Roofvogels en uilen

Hoe het met de roofvogelstand in Noordwijk is, is niet met zekerheid te zeggen. Uit de inventarisatiegegevens komt te weinig naar voren om een duidelijk beeld van de populatie te krijgen. Als speciale activiteit zeker te overwegen.

Roofvogels tellen in de trektijd

De gegevens over de trek van roofvogels zijn summier. Om een behoorlijk overzicht te krijgen zou een en ander georganiseerd moeten worden. Misschien als alternatief voor de niet goed draaiende trektellingen aan te bevelen. Roofvogels spreken meer tot de verbeelding van de waarnemer dan een koppel trekkende veldleeuweriken.

Tentoonstelling van schilderijen en tekeningen over de natuur

Een suggestie om niet te vergeten, evenals de suggestie tot het organiseren van een foto- en diawedstrijd.

Kraaienslaaptrek

Of dit iets is voor onze vereniging valt niet zonder meer te zeggen. Misschien dat meeuwslaaptrek meer in onze lijn ligt.

Natuurpuzzeltocht.

De vereniging die een dergelijke tocht had georganiseerd, is benaderd. Bekeken zal worden of dit iets is voor ons of voor de afd. Noordwijk van de IVN.

Uitgeven van een ei en vogelkalender

Dit lijkt een leuk idee. Met de betreffende vereniging is contact opgenomen om informatie. Misschien dat met vrij eenvoudige middelen zoiets in Noordwijk is te verwezenlijken.

Eksteronderzoek

Gezien de soms verhitte discussies binnen de vereniging over de al of niet schadelijke ekster, lijkt het een goed initiatief om de ekster eens goed te gaan onderzoeken en te inventariseren.

Nabeschouwing

Ondanks de explosieve groei van onze vereniging in ledenaantal, is de actieve kern nauwelijks groter geworden. Hierdoor konden veel activiteiten niet of nauwelijks van de

grond komen of konden slechts op bescheiden schaal worden uitgevoerd.

Positieve punten zijn er ook. Er is een goed lopende jeugdclub en er is een goed georganiseerd beheer van het vogelasiel.

Een taak van het bestuur zal zijn om, in samenwerking met de actieve kerngroep, wegen te vinden deze kerngroep uit te bouwen. Uit het voorgaande blijkt wel dat er werk genoeg is dat voor onderzoek in aanmerking komt. Misschien zijn er nu al leden die zeggen: hé dat lijkt me leuk om te doen!

Graag, geef u dan op bij de secretaris!

Als de actieve kern niet uitgebreid kan worden, zullen de activiteiten doorgelicht moeten worden. Dan moeten bepaalde activiteiten maar worden afgestoten. Ik zou me kunnen indenken dat de vereniging zich meer en meer zou kunnen gaan bezighouden met de voorlichting. Maar evenzo goed zou het kunnen zijn, dat deze activiteit geheel aan het IVN wordt gedelegeerd.

Het motto van 1980 zou kunnen zijn: Beter één activiteit goed dan vele half.

Mogelijk dat het bovenstaande aanleiding kan zijn tot een levendige discussie.

E.Aartse

- - - - -

r e i s v e r s l a g e n - r e i s v e r s l a g e n - r e i s v e r s l a g e n

Ameland 13-19 november 1979

Onlangs heb ik gedurende een week een bezoek gebracht aan Ameland. Ik kon daar gratis een week in een vakantiehuisje verblijven. En van deze gelegenheid heb ik gebruik gemaakt om eens een week op Ameland zeetrek te kunnen tellen.

Zodoende vertrok ik op 12 november richting Ameland. Het weer was slecht; veel regen en wind en slecht zicht, zodat ik niet al te hoopvol gestemd was. Maar hoewel het 's middags in Leeuwarden nog regende, scheen, toen ik op Ameland arriveerde, de zon al af en toe. Vanuit de bus die mij naar mijn plaats van bestemming bracht, zag ik in de weilanden al grote groepen kieviten, scholeksters, wulpen en goudplevieren. Verder zag ik die middag ook mijn enige sperwer van die week, die achtervolgd werd door een aantal kieviten.

Hoewel ik 's nachts enige malen wakker werd van de hoosbuien, scheen de volgende ochtend toch de zon. Ik vertrok dus vol goede moed richting strand. In de bosjes bij het huisje zaten wat vinken, groenlingen en een keep, maar verder bijzonder weinig kleine vogeltjes. Het zou trouwens de hele week slecht blijven wat betreft dat kleine grut. Het weer van die dag was echt novemberachtig. Een matige westenwind, voor elke bui draaiend naar Noordwest en dan toenemend tot krachtig of hard. Af en toe vielen er regen- of hagelbuien, afgewisseld door zon, en het zicht was uitstekend.

De waarnemersomstandigheden waren niet zo gunstig. Ik kon alleen in de zeereep zitten en er was geen enkele mogelijkheid tot schuilen. Zodoende ben ik tijdens de 4 uur waarnemen van die dag 3 keer natgeregend. Maar de vogels maakten veel goed.

Erg veel Roodkeel- en Parelduikers, veel Alk/Zeekoeten (Alken en Zeekoeten zijn al op geringe afstand niet meer van elkaar te onderscheiden boven zee), veel Jan van Genten 2 middelste Jagers, een Noordse Stormvogel, een Roodhalsfuut en een groep van ongeveer 60 sneeuwgorzen die enige tijd voor me op het strand zaten. Verder bracht die dag me nog een Ruigpootbuizerd in het duin.

De volgende dag, 14 november, was het weer compleet veranderd. Een zwak noordoosten windje zorgde ervoor, dat het zicht tijdens mijn eerste waarnemingsuur terugliep van 3 kilometer tot ongeveer 200 meter. Later op de ochtend verbeterde het zicht gelukkig toch weer tot een kilometer. In twee en een half uur zeetrek zag ik ruim 1000 Eidereenden passeren, weer aardig wat duikers, sporadisch een alk/zeekoet en Jan van Gent en ruim 90 Dwergmeeuwen. Dat laatste was erg opmerkelijk omdat Dwergmeeuwen eigenlijk al het hele najaar ontbraken in redelijke aantallen. Bij Noordwijk werd b.v. slechts een enkele maal een uurtotaal van 5 gehaald, terwijl ze in veel uren zelfs ontbraken.

In het duin zag ik die middag 7 Blauwe Kiekendieven.

Op 15 november was het weer heel anders. In de vroege ochtend was het zwaar bewolkt, maar later klaarde het op. Er woei een krachtige zuidenwind en het zicht dat 's morgens